

EMBETSPLIKT Å SI FRA

En embetsplikt for Forsvarssjefen er å si fra når ikke pengene strekker til, mener direktør ved Forsvarets Forskningsinstitutt, Nils Holme, en av tungvektene i norsk forsvarsdebatt.

Det har vakt oppsikt at Forsvarssjef Sverre Diesen vil kutte ut MTBene av Skjold-klassen i den nye strukturen. Hvis dette blir det endelige resultatet går det trolig mot en hard politisk strid. Stortinget har jo tidligere vedtatt bygging av fartøyene og for mange politikere vil derfor Forsvarssjefens syn oppleves som en omkamp.

Forsvarssjefen får imidlertid sterk støtte av tidligere direktør ved Forsvarets Forskningsinstitutt, Nils Holme, en av tungvektene i norsk forsvarsdebatt.

- Forsvarssjefen sier ikke at vi ikke vil ha glede av Skjold-klassen, men han fremholder klart at pengene ikke strekker til. Dessuten sier han at når noe må kuttes ut, er det andre militære kapasiteter som kan fylle MTBens rolle.

Bør Forsvarssjefen formidle sitt syn direkte til Forsvarsminister og ikke gå ut offentlig?

- Anskaffelsen av MTBene er en økonomisk meget, meget viktig sak

Stortinget kan jo ikke pålegge Forsvarssjef Sverre Diesen forpliktende utgifter det ikke er dekning for. Det er en plikt for Forsvarssjefen å si klart fra når pengene ikke strekker til.

som vil få stor betydning for hele forsvaret. I en slik sak er det Forsvarssjefens embetsplikt å gå ut offentlig med sine vurderinger forut for en politisk beslutning.

Offentlig dokument

Forsvarssjefen er regjeringens fremste rådgiver på sitt fagområde og Holme understreker at det selvsagt finns mange situasjoner hvor han bør formidle sine vurderinger i full fortrolighet.

- Forsvarsstudien er derimot et offentlig dokument og en militær anbefaling.

Er det vanlig for politikerne å overprøve Forsvarssjefen i militærfaglige spørsmål?

- I mange saker vil den militære komponent i vurderingen bare være en av flere momenter. Dette er ikke en slik sak. Men selvsagt, det er ingen tvil at Stortinget har rett til å overprøve Forsvarssjefens vurdering, men hvor klokt er det, spør Holme

Ikke realistisk

Han mener at Stortingets beslutning i 2003 om å bygge MTBene ikke var økonomisk realistisk. Budsjettet hadde ikke utviklet seg i

takt med Forsvarets utgifter og tidligere planer. Derfor kom man i en tvangssituasjon. Holme minnes at sist Stortinget debatterte Skjold-klassen anførte en rekke representanter mange gode argumenter for at man skulle anskaffe fartøyene.

- Men dette var en ufullstendig argumentasjon. Det er først når man bevilger nok penger eller at man forteller hvilke andre elementer man bør ta ut at man foretar reelle valg.

- Man kan jo ikke pålegge Forsvarssjefen forpliktende utgifter det ikke er dekning for. Hadde det vært et styre i et aksjeselskap som hadde gjort dette, ville straffean-svar ikke ligget langt unna.

Er det andre land du kjenner som gjennomfører langstidsplanlegging på tilsvarende måte?

- Nei, jeg har studert forholdene i Finland og Danmark, som innbyrdes er veldig forskjellige, men jevnstore med Norge. Det som kjennertegner våre nordiske naboland er at den politiske beslutningsprosessen er mer disiplinert. De får derfor langt mer ut av pengene enn vi gjør, sier Nils Holme.

DTO

Skjold-klassen er nå under bygging. Anskaffelsen vil få stor økonomisk betydning for hele forsvaret